عێراق و موچە

ئەم وتارە بە عەقڵەکی زور سادە و نزمی بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، مەلای سیاسی و دینی...هتد، هاتوتە نووسین و بو هەموو عێراقە. موچە چییە؟ چەند جۆر موچە هەنە و تایبەتمەندیەکانی لە زەمان و مەکاندا؟ چۆنە کەلتووری موچە و ئامانجەکانی؟ چەند پرسیار و خالی گرنگ بو عێراق، رستەیەکی کورت بو قەند یل، تورکیا وئەنجامی ئەم وتارە.
لە ئەم وتارەدا باسی موچە بە شێوەیەکی زور قووڵ لە ناو تیۆریەکانی جیاواز وەک **Contemporaines, Keynes, néo-classiques**, مارکسیزم...هتد،
یان **Different forms and types of wages**ناکەین. بە شێوەیەکی 'مەکرو' وبە عەقڵەکی زور سادە: بە شێوەیەکی گشتی موچە پارەکە کە خاوەن کار بە کەسێک دەدات کە بۆی ئیش و کار دەکەت و ئەوەش لە چوارچێوەیەکی دیارکراو، هاتووتە نووسین (گرێبەستنی کار)؛ ئەمە تایبەتمەندیەکانی خۆی هەیە لە ناو هەر کۆمەڵگایەکدا و لە ناو کۆمەڵگای دواکەوتوو دا زور سادەترە. هەر پاریزگایەک لە عێراقدا موچەی خۆی هەیە. کێیە خاوەن کار؟ بەرپرسەکانی مەرکەزی وسکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، مەلای سیاسی و دینی1، و کەسوکاریان. = چەند کەسێک = بەرێوەبەرایەتیی و بەرێوەبردنی شار، گوند و کۆمەڵگا بەپێی بەرژەوەندی ئەم بەرپرسانەیە کە بوونە سەمبۆلی تاڵانی سەروەت و سامانی کۆمەڵگا، گوند، شار، تێکدانی فەزای گشتی، گەندەڵی ئاسۆیی و ئەستونی زور قۆول، بەردەوام بوونی دەوڵەمەند کردنی خۆیان، شەری جیاواز لەگەڵ کۆمەڵگادا و خزمەت کردنی ئەکتەری دەولی خارجی...هتد.
هوشیار بارزانی گووت:" لە هەموو عێراقدا، موچە موچەیەکی زور تایبەتە، بو؟ چونکە ئەم بەرپرسانە خۆیان بۆ خۆیان موچەیەک تەرخان کردووە کە لە بنەرەتەوە موچەیەکی گشتی وحکومییە. و ئەمە بووتە هۆکاری بنەرەتی دروست کردنی چەند هوکارەکی زور پیس وەک: پەیدا بوونی چەندین دەسەڵاتەکی دز، گەندەڵ و نەزان کە بە شێوەیەکی زور زور زانا و شارەزا بەرژەوەندی یکتێر دەپارێزن، دروست و بڵاوکردنەوەی ترس (بەڵام ئەم ترسی جیاواز بە هیچ شێوەیەک لە جێی خۆیدا نییە)2، کۆیلە کردنی ئەندامی حزبی، هێزەکانی ئەمنی، پۆلیس،...هتد، خزمەت کردنی ئەکتەری دەولی خارجی، خۆیان بە ناوەکانی جیاواز شەرعییەت بە خۆیان دەدەن، پەیدا کردنی سیستەمی ی**clientelism**
کۆمەڵایەتی، ئابوری، حزبی، دینی،...هتد، و بەردەوام بوونی ئەم هوکارانە لە زەمان و مەکان دا،...هتد. = ئەم موچە وەرگرتنە بووتە پرۆسەیەکی زور ئاسایی کە زور نێگەتیڤ وکاریگەری زور خراپ لەسەر کۆمەڵگا هەیە و بە شێوەیەکی زور قووڵ، داخلی**Inconscient collectif**بوویە."

حکومەت لە عێراق (بەغدا، هەولێر) = بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، مەلای سیاسی و دینی، ئەکتەری دەوڵی خارجی = گاڵتە و یاری کردنی زور پیس، خراپ و بە شێوەکانی جیاواز بە ئەکتەری تاکە کەس(شیعە، کورد، سوننە، کریستیان لە سەرانسەری عێراقدا). = ئێستا کە هەمووعێراق دەزانێت چێنە تایبەتمەندیەکانیی چینی سیاسی وئایینی دەتۆانین بەڵێین کە هەموو جۆر موچەک لە عێراقدا موچەیەکی حزبیە و نابینم کەسێک بەپێی تواناکانی خۆی موچە وەربگریت. هەر چەند زیاتر لە دەسەڵات نزیک بی مووچەکەت بەرزترە و بە ئاسانتر دەتوانی دەولەمەند بی بە شێوەیەکی دزی و گەندەڵی یاسای حزبی، دینی و حکومی.

هوشیار بارزانی گووت:" کەلتووری موچە دان لە سەرانسری عێراقدا کەلتوورەکی داماوە، نەزان، خراپ و دواکەوتووە،...هتد، کە ئامانجەکانی لە ناو زەمان و مەکاندا هاوار دەکەن: بەردەوام بونی دزی و گەندەڵی حزبی، دینی، حکومی؛ حەیوان کردنی کۆمەڵگا، شار، گوند، شیعە، کورد، سوننە، کریستیان، ئەندامی حزبی، پۆلیس، هێزەکانی ئەمنی، پێشمەرگە، عەسکەر، قوتابی، مامۆستا، شەخسیەتمەدار، جوتیار، کرێکار، رۆژنامەنووس، دادوەر،...هتد؛ پەیدا کردن و بڵاوکردنەوەی ترس لە ناو کۆمەڵگادا؛ رۆژ بە رۆژ بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، وە زیر و گوزیر، مەلای سیاسی و دینی...هتد، دەوڵەمەندترن؛ دروستکردنی سایکۆلۆجیەکی تایبەت لە ناو کۆمەڵگا، شار، گوند، ئەندامی حزبی، پۆلیس، هێزەکانی ئەمنی، پێشمەرگە، عەسکەر،...هتد، کە بە هیچ شێوەیەک گورانکاری ناکرێت؛ تێکدانی ویژدانی شخسی و جەماوەری،...هتد."
هوشیار بارزانی گووت:" چۆن وبە چ شێوەیەک بەرپرسەکانی مەرکەزی وسکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، وە زیر و گوزیر، مەلای سیاسی و دینی...هتد، گاڵتە و یاری خۆیان بە شێوەیەکی زور پیس زانا و شارەزا بە کۆمەڵگا، شار، گوند، شیعە، کورد، سوننە، کریستیان، ئەندامی حزبی، پۆلیس، هێزەکانی ئەمنی، پێشمەرگە، عەسکەر، قوتابی، مامۆستا، جوتیار، کرێکار، رۆژنامەنووس...هتد، دەکەن. لە بەسرا، نەجەف، مووسل، کەربەلا، بەغدا، ناسریە، بەعقوبە، فەلووجە، رەمادی، سەماوە، حللە...هتد، ئەم بەرپرسانە دروشمەکانی دینی، شیعە، سوننە، تائیفی، ئەکتەری دەولی خارجی، جەبهەکی تایبەتی ناوچەکە، ئایدیۆلۆژیا، حزبایەتی و دیموکراسی...هتد، بە کاردێنن و لە هەولێر، سلێمانی، رانیە، دهۆك، هەلەبجە، گەرمیان، ئامێدی، کەلار، چەمچەمال، دوکان، زاخو، ئاکرێ،...هتد، دروشمەکانی وەک: بارزان (چۆن هەموو شت و دوژمنایەتیی "بارزان" دەکەن بە ناوی "بارزان")، کوردایەتی، حزبایەتی، دیموکراسی،...هتد، بە کاردێنن = هەمووی درۆ و بو یەک مەبەست: بەردەوام بوونی حەیوان کردنی کۆمەڵگا."

بە شێوەیەکی "مەکرو" ئیش وکاری ئەندامی حزبی، میلیشیا وهێزەکانی ئەمنی لە سەرانسەری عێراقدا چییە؟ هوشیار بارزانی گووت:" گرنگی و رازیبوونەکی زور نەزان، ساختە، سایکۆلۆجی، کۆمەڵایەتی و شخسی بە خۆتان دەدەن و فکر و هزر دەکەن کە زۆر گرنگن بو ئەم بەرپرسانە؛ پاراستنی دزی، گەندەڵی و دەوڵەمەند کردنی بێ سنووری بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، مەلای سیاسی و دینی...هتد؛ ئیش، کار، فکر و هزر کردنی ئێوە دژی ویژدانی ئێوەیە، پاراستن و پەیدا کردنی"ترس"، خزمەت کردنی ئەکتەری دەولی خارجی و کۆیلە کردنی خۆتان،...هتد."

چەند پرسیار و خاڵی گرنگ بو عێراق، هوشیار بارزانی گووت:" شیعە، سوننە، کورد، ئەندامی حزبی، میلیشیای جیاواز، پۆلیس، هێزەکانی ئەمنی،...هتد، پێویستە زور چاک ئاگادار بن کە ئێوە فکر، هزر دەکەن کە داهاتووتان پارێزراوە بە موچەی حزبی و دونیایەکی زور بچووک بو خۆتان دروست کردووە کە دژی ویژدانی ئێوەیە و لەسەر ئەم هۆکارانەیە: ترس و نەزانینی جیاواز،**low vibration, ego-mental** ... هتد.

ئەندامی حزبی، میلیشیای جیاواز، پۆلیس، قوتابی، مامۆستا، جوتیار، کرێکار، رۆژنامەنووس، هێزەکانی ئەمنی،...هتد، زور باش دەزانن و ئاگادارن کە: بە هیچ شێوەیەک ئێوە باوەری نە بە حزب، و نە بە بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، مەلای سیاسی و دینی...هتد، نییە و لە هەمان کاتدا کار و رۆڵی ئێوە بو بەردەوام بوونی ئەم بارودۆخی زور پیس و خراپ نەمایە. هەمووتان پێویستە ئەم پرسیارانە لە خۆتان بکەن: تا کەی دژی ویژدانی خۆم، ویژدانی جەماوەری، دژی بەرژەوەندی و ئایندەی کۆمەڵگا، شار، گوند، دژی شیعە، سوننە، کورد، دژی خۆم و کەسوکارم ئیش و کار بکەم؟ تا کەی پێویستە وەک کۆیلە بم، یان زیندانی ترس ودونیای بچووک بم کە خۆم بو خۆم دروست کردووە؟

ئایا ئەم بەرپرسانە دەزانن بێکاری، هەژاری، بێ موچەی،...چییە؟چۆن مامۆستا، فەرمانبەر یان فلان کەس دەتوانێت بژی بە پێنج موچەی لێبڕاوە لە ساڵێکدا؟

ئەکتەری دەوڵی خارجی گاڵتە و یاری خۆی چۆن و بە چ شێوەیەک بە عێراق دەکەت، بە بەرپرسەکانی شیعە، کورد و سوننە لە زەمان و مەکان دا؟ داهاتی ئەم بەرپرسانە مانگانە چەندە؟ ئەم بەرپرسانە بە رپرسن لە مردنی چەند کەس؟ دە، بیست، سی، چل هە زار کەس،...هتد، وجینۆسایدی جیاوازی کۆمەڵگا...هتد. وایە بێ شخسیەت یان نە؟ رۆڵ یان تەدەخولی دەوڵەت لە ناو کۆمەڵگای جیاوازدا چۆنە و لە عێراقدا بە چ شێوەیەکە؟

بێگومان ئابووری عێراق ئابوورییەکی حزبی و میلیشیاییە کە لەسەر بەرژەوەندی بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، ئەکتەری دەولی خارجی و مەلای سیاسی و دینی...هتد، دروست کراوە. و لەم حاڵەتەدا موچە لە هەموو عێراقدا موچەکی حزبی، میلیشیای بو تێکدانی فەزای گشتی و کۆیلە کردنی کۆمەڵگایە. لە ساڵی ٢٠٠٣ وە تا ئێستا ئەم بەرپرسانە لە ناو بەهارەک دانە کە ناوی بەهاری کوشتن؛ میلیشیای، تاڵان کردنی سامان، سەروەت و دارایی گوند، شار، کۆمەلگا و دەوڵەت، تێکدانی فەزای گشتی، دەوڵەمەند کردنی بێ سنووری خۆیانە،...هتد، و ئامادە نینە واز لەم بەهارە بهێنن = رۆڵی بنەرەتی دەوڵەت لە عێراقدا.

گرێبەستنی کاری ئەم بەرپرسانە لەگەڵ کۆمەڵگا، ئەندامی حزبی، پۆلیس، هێزەکانی ئەمنی، پێشمەرگە، عەسکەر، قوتابی، مامۆستا، جوتیار، کرێکار، رۆژنامەنووس...هتد، چۆنە و بە چ شێوەیەکە؟ئایا بارودۆخی ئێستای کۆمەڵگا وەڵامی ئەم پرسیارە ناداتەوە؟

زۆر گرنگە کە هەمووتان بە بینین، بیرکردنەوە، ویژدانەکی نوێ و زور قووڵ سەیری واقعی خۆتان، کۆمەڵگا، شار، گوند، بەرێوەبەرایەتی، حکومرانی...هتد بکەن. ئایا ئیستا بەرژەوەندی جیاوازی ئەکتەری تاکە کەس یان شیعە، کورد، سوننە، کریستیان هەیە لە سەرانسەری عێراقدا؟

بێگومان و ١٠٠% وەڵامی ئەو پرسیارە دەبیت بە: نە. هەموو عێراق پێویستە باش ئاگادار بیت کە شێوەی بە کار هینانی موچە، پارە، ئیمکانیاتی جیاواز،...هتد، دژی هەموو عێراقە لە زەماندا و بەس سێ ئامانجی بنەرەتی هەیە: دەولەمەندکردنی بی سنووری بەرپرسەکان، کۆیلە کردنی کۆمەڵگا و خزمەت کردنی ئەکتەری دەولی خارجی = بەردەوام بوونی ئەم بارودۆخی ئیستای زور ئالۆز لە ناو هەموو گوند، شار و کۆمەڵگادا. ئایا بەرپرسەکانی مەرکەزی وسکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، مەلای سیاسی ودینی...هتد، شێت نابن ئەگەر جارێک پارەی قاچاخچێتیی جیاوازی: نەوت، دەرمان، کۆمپانیایەکانی جورا جور، هۆتێل، قاچاخچێتیی گومرگ، فڕۆکەخانە...هتد، وەرنەگرن؟ بە بەردەوامی هەموو مانگ پارەی قاچاخچێتیی، دزی وگەندەڵی ئەم بەرپرسانە بە ملیۆنها دۆلارە، تا هەزار دۆلار بە هێزە ئەمنییەکان، میلیشیا وئەندامی حزبی دەدەن، بو؟ بو پاراستنی قاچاخچێتیی، دزی وگەندەڵی، دەولەمەندکردنی بی سنووری خۆیان وکۆیلە کردنی ئێوەیە.

موچە لە عێراقدا چییە؟ موچە پێش هەموو شتەک، موچەیەکی رەزیلی، ژێردەستی، ستەم، حزبی، میلیشیای، پاراستنی سیستمی دزی، گەندەڵی زور قووڵ، کوشتن، تێکدانی فەزای گشتی لە زەماندا، تاڵانی سەروەت وسامانی شار، گوند، کۆمەڵگا، ترس، کۆیلایەتی **Inconscient** وتێکدانی سایکۆلۆجی شخسی وجەماوەریە...هتد."

هوشیار بارزانی گووت:" یەکێک لە هۆکارەکانی کە بەشداری دەکات و گرنگە لە بڵاوبونەوەی ترس موچەیە. ئەم بەرپرسانە، مەلای سیاسی و دینی زور باش دەزانن چۆن و بە چ شێوەیەک موچە بە کار بینن بو پەیدا کردنی ترسی جیاواز وەک: ئابوری، سیاسی، سایکۆلۆجی، گۆرانکاری، دینی، میدیای وەک چاپ کردنی وتار و کتێب،...هتد. چونکە وزەی(ئنرژی) ترس بۆ هەبوونیان زور گرنگە. بە کار هینانی ترس بو پاراستنی خۆتان بووتە عادەتەکی زۆر قووڵ لە ناو کۆمەڵگادا. بەڵام جەماوەر، کۆمەڵگا پێویستە باش ئاگادار بیت کە ترس یەکێکە لە ئاڵاتی**Ego**. و لەم حاڵەتەدا ترس بە هیچ شێوەیەک جێگای خۆی لە ناو کۆمەڵگادا نییە. بو؟ چونکە وەهم، خەیاڵ راستەقینە نینە. کە ویژدانی ئارامتر هەیە؟ گەل، جەماوەر؛ یان ئەم بەرپرسانە؟ کێ ترسی زیادترە، بەرپرسەکان یان جەماوەر؟ ئیش و کاری ئەم بەرپرسانە: بێگومان دزی، گەندەڵی و قاچاخچێتیی بێ سنوور، دەوڵەمەند کردنی رۆژانەی خۆیان، تێکدانی فەزای گشتی، تێرور وکوشتنی هەزاران کەس بەس لە ناو شەری برا کوژیدا، کۆیلە کردنی کۆمەڵگا = نیشانەکانی: بێ شخسیەتی، ویژدانەکی زور نزمی سیاسی، ئابوری، دینی، بەرێوەبەرایەتی، حکومرانی،...هتد، پاراستنی بەرژەوەندی شخسی، لاوازی، بێ هێزی و ترسە...هتد."

عێراق لە ئەم بەرپرسانە تێر بوویە کە فکر و هزر دەکەن کە کۆمەڵگا، ئەندامی حزبی، پۆلیس، هێزەکانی ئەمنی، پێشمەرگە، عەسکەر، قوتابی، مامۆستا،...هتد، هەر کۆیلەیە (ئەگەر داوام لێکرا، من وەک سەرۆکی پێشووتری حکوومەتی عێراق ئامادەم بو پوستی سەرۆک وەزیر، لای ئێمە ئیمتیازات و پۆست نییە، پەرلەمان گفتوگۆ لەسەر بودجە دەکات و متمانەی بە فلان وەزیر و گوزیر بەخشی، کۆبوونەوەی ئەنجوومەنی باڵای حزبەکان بەرێوە چوو، کێشەی ستراتیجیمان لەگەڵ فلان ئەکتەری دەولی خارجی هەیە،...هتد) و پێویستە هەر کۆیلە بمێنێت.

زور پێویستە کۆمەڵگای تورکیا ئەم پرسیارانە لە خۆی بکات:

Aren't fear, violence and repression in a society are signs of an anomaly, a chronic disease in society ?

زستانی قووڵی کۆمەڵگای تورکی چۆنە؟ ئێڤۆلوسیونیزمی ویژدانی جەماوەری بە شێوەکانی جیاواز چۆن بوویە لە ناوکۆمەڵگادا؟

مانای چییە ئەگەر قندیل و ئەنقەرە ناتوانن **reorganize themselves deeply**. پاژۆ بە عەقڵی وشک پاژۆ.

هوشیار بارزانی گووت:" لە هەموو چینی سیاسی و دینی (کە زور بێ شخسیەتن و خاوەنی ویژدانەکی دینی، سیاسی، ئابوری، حکومرانی،...هتد، زور نزمن)، عێراق دەپرسم: چێنە تایبەتمەندیەکانی ئەم موچەی رەزیلی، کوشتن و تێکدانی فەزای گشتی...هتد، لە نەجەف، هەولێر، مووسل، کەربەلا، سلێمانی، بەغدا، رانیە، کەرکووك، بەسرا، دهۆك، سەماوە، هەلەبجە، ناسریە، گەرمیان، حللە، ئامێدی، بەعقوبە، کەلار، فەلووجە، رەمادی، چەمچەمال، دوکان، زاخو، ئاکرێ، فاو،...هتد؟ هۆکار یان هۆکارەکانی شکستنی بەهاری عەرەبی چێنە؟زستانی رۆژهەڵاتی ناوەراست چۆنە؟ بۆچی بەهاری عەرەبی بۆ زستانێکی قووڵ گەرایەوە؟ بۆ عەلاوی، عامری، هاویەیمانیی دەوڵەتی یاسا، پارتی، یەکێتی، سەدر، حەکیم، سوننە، شیعە، کورد، حزبوڵلا، گوران، مەلای سیاسی و دینی، عەبدولمەهدی، حەشدی شەعبی، جەعفەری، حەلبووسی، جبوری، عەبادی، بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، کۆمەل، خزعلی، سەرۆك کۆمار، وە زیر و گوزیر، کازمی، مالکی،...هتد، زستانی قووڵی عێراقی هەر بەردەوامە؟ ئایا گەل، جەماوەر، پولیس، هێزەکانی ئەمنی، ئەندامی حزبی،...هتد، ئاگادارن یان نە کە هەموو ئیش و کاری ئێوە پێویستە لە

چوارچێوەی بەرژەوەندی بەرپرسەکانی مەرکەزی و سکرتێری حزبی، ئەنجوومەنی 'باڵای' حزبی، مەلای سیاسی و دینی...هتد، خارج نەبێت. بەرژەوەندی ئەم بەرپرسانە = بەردەوام بوونی ئەم بارودۆخی زور خراپە".

هوشیار بارزانی گووت:" ئەوەی کە زور زور گرنگە، کە گەل، جەماوەر، پولیس، هێزەکانی ئەمنی، ئەندامی حزبی،...هتد، ئاگادار نییە ئەوەیە کە ئێوە بە شێوەیەکی بەردەوام لە زەماندا لە ناو ego-mental, fear, anxiety, worry, corruption and terror دانە
وئەم هوکارانە هەموویان لە ژێر و ئەنجامی low vibration ن وهەر چەند ئەوە نزمتر بێت،
ئەوندە زیادتر خاپاندن وژێردەستی ئەکتەری تاکە کەس، جەماوەر، پولیس، هێزەکانی ئەمنی، ئەندامی حزبی، کۆمەڵگا...هتد، بە ئاسانترە."
زور پێویست و گرنگە کە گەل، جەماوەر، پولیس، هێزەکانی ئەمنی، ئەندامی حزبی،...هتد

Change the level of your consciousness.

هوشیار بارزانی گووت:" کولتووری موچە وەک بەشەک لە پێکهاتەنەکانی سیستەمی ئابوری و دارایی رۆڵەکی زور پیس و نێگەتیف دەبینێت وەک دروست کردنی بەهاری چینی سیاسی و دینی دەسەڵاتدار، بەهاری ئەکتەری دەولی خارجی و پەیدا کردنی ترسی جیاواز،...هتد. = بەردەوام بونی زستانی قووڵ لە ناو هەموو گوند و شارەکان لە عێراقدا. چارە چییە؟ پاک کردنی ویژدانی خۆت بە شێوەیەک کە پێویستە دەست بەردەن لە بەردەوام بون و دووبارەکردنەوەی

old models of experience : thinking, structuring, working, organizing…etc,

بە شێوەیەک کە بتوانن خۆتان لە زەستانی قووڵی: سایکۆلۆجی، دینی، حزبی، بێکاری، تێکدانی فەزای گشتی، گەندەڵی ئاسۆیی و ئەستونی، حکومڕانی، ئابوری،...هتد، رزگار کەن. = نازانم بە چ عەقڵەک، چۆن و بە چ شێوەیەک فکر و هزر دەکەی، چەند % باوەر دەکەی،...هتد، بەڵام هەمووتان باش ئاگادار بن کە بەس یەک چارەتان هەیە = وەرە."
بە شێوەیەکی تایبەت زور گرنگە بلاوکردنەوەی ئەم وتارە لە سەرانسەری عێراقدا.

م.امین

1. بە تایبەتی ئەو مەلایەکانی کە خاوەنی کاپیتالەکی کۆمەڵایەتی، سیاسی، ئابوری، دینی یان ئەکتەری دەولی خارجینە،...هتد.

2. http://kcdme.com/M%20Amin%2004.12.2020.pdf